

Sygn. akt

III AUa 457/17

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia **18 kwietnia 2018 r.**

Sąd Apelacyjny w Rzeszowie, III Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

	Przewodniczący:	SSA Irena Mazurek
	Sędziowie:	SSA Ewa Madera SSA Barbara Gonera (spr)
	Protokolant	st. sekr. sądowy Elżbieta Stachowicz

po rozpoznaniu w dniu **4 kwietnia 2018 r.**

na rozprawie

sprawy z wniosku **J. P. (1)**

przeciwko **Prezesowi Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego**

o podleganie ubezpieczeniu społecznemu rolników, wstrzymanie wypłaty emerytury i zwrot świadczenia

na skutek apelacji wnioskodawcy

od wyroku **Sądu Okręgowego w Rzeszowie**

z dnia **3 marca 2017 r.** sygn. akt **IV U 1044/16**

I. zmienia w całości zaskarżony wyrok oraz poprzedzające go decyzje Prezesa Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego z dnia 21 czerwca 2016r. i 7 lipca 2016 r. w ten sposób, że:

1. stwierdza brak podstaw do ustania ubezpieczenia społecznego rolników J. P. (1) w okresach:

- od 1 marca 1995 r. do 30 września 1995 r.,

- od 1 stycznia 1996 r. do 31 stycznia 1998 r.,

- od 1 stycznia 2000 r. do 29 lutego 2000 r.,

- od 1 kwietnia 2003 r. do 30 czerwca 2004 r.,

2. zobowiązuje Prezesa Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego do podjęcia wypłaty emerytury J. P. (1) począwszy od 1 lipca 2016r., ustalając jednocześnie, że wnioskodawca nie jest zobowiązany do zwrotu pozwanemu organowi rentowemu kwoty 8.215,60 zł mającej być nienależnie wypłaconym świadczeniem,

II. zasądza od Prezesa Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego na rzecz J. P. (2) kwotę 60 zł (sześćdziesiąt złotych) tytułem zwrotu kosztów postępowania apelacyjnego.

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 21 czerwca 2016 r. znak 1307-PTL.402.1350.2016 wydaną z urzędu Prezes Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego powołując się na przepisy art. 36 ust. 1 pkt 1, art. 3a ust. 1, art. 5b, art. 8 ust. 1,2 i 2a i art. 17 ust. 1 i 3 ustawy z dnia 20 XII 1990 r. – o ubezpieczeniu społecznym rolników stwierdził ustanie ubezpieczenia społecznego rolników J. P. (1) w okresach: od 1 III 1995 r. do 30 IX 1995 r.;

od 1 I 1996 r. do 31 I 1996 r.; od 1 I 2000 r. do 29 II 2000 r.; od 1 IV 2003 r. do 30 IV 2004 r.

W uzasadnieniu organ rentowy wyjaśnił, że w wymienionych okresach J. P. (1) z tytułu zatrudnienia osiągał przychód, który przekraczał połowę minimalnego wynagrodzenia za pracę, wobec czego nie spełniał ustawowych warunków do tego, aby podlegać ubezpieczeniu społecznemu rolników.

W odwołaniu J. P. (1) wnosił o zmianę decyzji i stwierdzenie, że w okresach w niej wymienionych podlegał ubezpieczeniu społecznemu rolników. Zarzucał, że decyzja została wydana z naruszeniem przepisów art. 5b, art. 7 ust. 1 pkt 1 i ust. 2, art. 16 ust. 1 pkt 1 i ust. 2 pkt 1 w związku z art. 6 pkt 1 i 13 ustawy z dnia 20 XII 1990 r. – o ubezpieczeniu społecznym rolników, bowiem organ rentowy bezzasadnie wyłączył go z rolniczego ubezpieczenia społecznego w sytuacji gdy spełniał wszystkie ustawowe warunki do podlegania temu ubezpieczeniu. Zaznaczył, w okresach wymienionych w decyzji był rolnikiem, bowiem pracował w gospodarstwie rolnym którego powierzchnia przekraczała 1 ha, a wykonywanie umowy o pracę na podstawie umowy zlecenia nie było przeszkodą w prowadzeniu gospodarstwa rolnego. Podkreślił również, że w okresie objętym decyzją obowiązywał przepis art. 6 pkt 13 ustawy z dnia 20 XII 1990 r. – o ubezpieczeniu społecznym rolników zgodnie z którym przez osobę podlegającą innemu ubezpieczeniu społecznemu należało rozumieć osobę zatrudnioną w wymiarze nie niższym niż połowa etatu, natomiast w powołanym przepisie nie było kryterium wysokości uzyskiwanego przychodu z tytułu zatrudnienia.

W odpowiedzi organ rentowy wniósł o oddalenie dowołania wskazując, że skoro w okresach wymienionych w zaskarżonej decyzji wnioskodawca był zatrudniony i z tego tytułu uzyskiwał przychód, którego wysokość przekraczała połowę najniższego wynagrodzenia za pracę, to zaskarżona decyzja jest zasadna, bowiem w okresach nią objętych nie spełniał ustawowych warunków podlegania ubezpieczeniu społecznemu rolników.

Kolejną decyzją z dnia 27 lipca 2016 r. znak (...)–1 wydaną z urzędu Prezes Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego wstrzymał J. P. (1) wypłatę od 1 VII 2016 r. emerytury rolniczej, a dalej ustalił nadpłatę tego świadczenia za okres od 1 XI 2015 r. do 30 VI 2016 r. w kwocie 8.215,60 zł. oraz zobowiązał J. P. (1) do zwrotu tej kwoty.

W odwołaniu J. P. (1) wnosił o zmianę ww. decyzji przez zobowiązanie organu rentowego do wypłacania emerytury rolniczej od 1 VII 2016 r. oraz do ustalenia, że nie doszło do nadpłaty emerytury w okresie od 1 XI 2015 r. do 30 VI 2016 r., a w związku z tym, że nie jest zobowiązany do zwrotu kwoty 8.215,60 zł. Zarzucał, że decyzja została wydana z naruszeniem przepisów art. 19 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 20 XII 1990 r. – o ubezpieczeniu społecznym rolników oraz art. 138 ust. 2 ustawy z dnia 17 XII 1998 r. – o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych przez bezpodstawne przyjęcie, że nastąpiła nadpłata emerytury rolniczej. Kolejno podnosił, że organ rentowy wydał decyzję

o stwierdzeniu nadpłaty i obowiązku zwrotu emerytury mimo, że decyzja z 21 VI 2016 r. o ustaniu ubezpieczenia społecznego rolników nie była prawomocna. Podnosił również, że skoro decyzją z dnia 10 XII 2014 r. nabył prawo do renty rolniczej na okres od 1 X 2014 r. do 29 II 2016 r. to nawet jeżeli nie miał prawa do emerytury rolniczej, to organ rentowy powinien wypłacać mu rentę rolniczą.

W odpowiedzi organ rentowy wniósł o oddalenie odwołania. Wskazał, że J. P. (1) od 2004 r. otrzymywał rentę rolniczą, a w związku z tym w decyzjach przyznających prawo do tego świadczenia były zawierane pouczenia między innymi o obowiązku zgłaszania organowi rentowemu okoliczności, które powodują zawieszenie wypłaty świadczenia, bądź zmniejszenie wysokości świadczenia, a jedną z tych okoliczności jest podjęcie zatrudnienia. Organ rentowy podnosił również, że J. P. (1) ubiegając się o przyznanie renty rolniczej, a następnie emerytury rolniczej nie podawał okresu zatrudnienia w latach 1993 – 2004 oraz że po weryfikacji okresów pracy w gospodarstwie rolnym i okresów podlegania ubezpieczeniu społecznemu rolników nie spełnia ustawowych warunków do uzyskania emerytury rolniczej, bowiem łączny okres pracy w gospodarstwie rolnym oraz okres podlegania ubezpieczeniu społecznemu rolników jest niższy niż wymagany przepisami ustawy do przyznania emerytury rolniczej.

Zarządzeniem z dnia 28 IX 2016 r. sygn. akt IV U 1132/16 Sąd Okręgowy połączył tę sprawę ze sprawą sygn. akt IV U 1044/16 celem ich wspólnego rozpoznania i rozstrzygnięcia.

Wyrokiem z dnia 3 marca 2017 r. Sąd Okręgowy w Rzeszowie Sąd Pracy i Ubezpieczeń Społecznych oddalił odwołanie od każdej z zaskarżonych decyzji.

Sąd Okręgowy ustalił, że J. P. (1) urodził się (...) Od 1 I 1981 r. do 31 XII 1982 r. podlegał przepisom ustawy o Funduszu Emerytalnym Rolników oraz kontynuował ubezpieczenie od 1 I 1983 r. do 31 XII 1990 r. , przy czym od 1 VIII 1981 do 30 VI 1986 r. był zwolniony z opłacania składek na ubezpieczenie społeczne jako młody rolnik, a od 1 I 1991 r. podlegał ubezpieczeniu społecznemu rolników.

Umową notarialną z dnia 2 I 2003 r. J. P. (1) i D. P. przekazali małoletniemu synowi całe gospodarstwo rolne i w związku z tym organ rentowy decyzją z dnia 13 I 2003 r. stwierdził ustanie ubezpieczenia społecznego rolników J. P. (1) od 1 IV 2003 r.

Decyzją z dnia 17 I 2003 r. organ rentowy objął J. P. (1) na jego wniosek ubezpieczeniem społecznym rolników od 1 IV 2003 r. Od 26 IV 2004 r. J. P. (1) otrzymywał rentę rolniczą (decyzja z dnia 20 VIII 2004 r.), zaś od 1 VII 2004 r. został wyłączony z ubezpieczenia społecznego rolników. Ubiegając się o rentę rolniczą wnioskiem z dnia 25 VI 2004 r. J. P. (1) nie wykazywał w organie rentowym, że od 8 II 1993 r. do 15 VI 2004 r. był zatrudniony na podstawie umowy zlecenia w Urzędzie Gminy A. oraz że z tego tytułu w latach 1995 – 2004 podlegał ubezpieczeniu społecznemu w ZUS. Również ubiegając się o przyznanie emerytury rolniczej w treści wniosku z 9 VI 2015 r. nie podał informacji dotyczącej zatrudnienia na podstawie umowy zlecenia w latach 1993 – 2004 oraz że z tego tytułu polegał ubezpieczeniu społecznemu w ZUS w latach 1995 – 2004. Sąd Okręgowy ustalił również, że decyzją z dnia 12 X 2015 r. znak 15/GE/08067188-1 Kasa Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego przyznała wnioskodawcy emeryturę rolniczą od 14 X 2015 r. Przyznając to świadczenie organ rentowy uwzględnił łącznie 25 lat udokumentowanych okresów pracy w gospodarstwie rolnym oraz opłacania składek na ubezpieczenie społeczne rolników. Nadto Sąd ustalił, że

ubiegając się o emeryturę w Zakładzie Ubezpieczeń Społecznych Oddział Rzeszów J. P. (1) podał, że podlegał ubezpieczeniu społecznemu w KRUS oraz dołączył zaświadczenie z dnia 25 XI 2015 r. na potwierdzenie okresów podlegania ubezpieczeniu społecznemu rolników. Decyzją z dnia 27 I 2016 r. znak ENP/20/035110497 ZUS O/Rzeszów przyznał wnioskodawcy emeryturę na podstawie przepisów ustawy z dnia 17 XII 1998 r. – o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych. Kolejnymi decyzjami z dnia 21 I 2016 r., 29 II 2016 r. i 4 III 2016 r. o ustaleniu kapitału początkowego oraz o ponownym ustaleniu kapitału początkowego organ rentowy ustalił kapitał początkowy wnioskodawcy. Z treści załączników do tych decyzji wynika, że do ustalenia kapitału początkowego organ rentowy uwzględnił wynagrodzenie J. P. (1) między innymi za lata 1995 – 98 z tytułu zatrudnienia na podstawie umowy zlecenia w Urzędzie Gminy A.. Również w piśmie z dnia 26 II 2016 r. ZUS O/Rzeszów poinformował KRUS o uwzględnionych do przyznania emerytury okresach zatrudnienia i ubezpieczenia wnioskodawcy (powołane pismo

– kart 224 akt KRUS). W związku z informacjami dotyczącymi uwzględnionych okresów ubezpieczenia społecznego przez ZUS, Kasa Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego wydała zaskarżone decyzje. W ustalonym stanie faktycznym Sąd Okręgowy przyjął, że treść zebranego w sprawie materiału dowodowego daje podstawę do stwierdzenia, że zarzuty podniesione przez J. P. (1) w obu odwołaniach od zaskarżonych decyzji nie są trafne. Wyjaśnił, że przepis art. 5b ustawy z dnia 20 XII 1990 r. – o ubezpieczeniu społecznym rolników został wprowadzony ustawą z dnia 23 X 2014 r. – o zmianie ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych oraz niektórych innych ustaw i obowiązuje od 1 I 2015 r., a tym samym nie ma on wpływu na treść zaskarżonych decyzji. Nadto wskazał, że emerytura rolnicza została wnioskodawcy przyznana w związku z uwzględnieniem podlegania przez niego ubezpieczeniu społecznemu rolników także w latach 1995 – 2004, a więc w tym samym okresie który został uwzględniony również przez ZUS jako okres podlegania przez wnioskodawcę ubezpieczeniu społecznemu z tytułu wykonywania umowy zlecenia. Skoro zatem wnioskodawca będąc zatrudniony na podstawie umowy zlecenia w Urzędzie Gminy A. podlegał z tego tytułu ubezpieczeniu społecznemu w ZUS, a więc także w okresach szczegółowo wymienionych w decyzji z dnia 21 VI 2016 r., to tym samym nie spełniał ustawowych warunków do podlegania ubezpieczeniu społecznemu rolników. Kontynuując Sąd Okręgowy zaznaczył, że również decyzja z dnia 27 VII 2016 r. o wstrzymaniu wypłaty emerytury rolniczej oraz o ustaleniu nadpłaty świadczenia jest zasadna, bowiem w sytuacji, gdy wnioskodawca nie spełniał warunków do uzyskania prawa do emerytury rolniczej, a takie świadczenie zostało mu przyznane i było wypłacane, to organ rentowy zgodnie z przepisem art. 19 ustawy o ubezpieczeniu społecznym rolników, oraz art. 138 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 17 XII 1998 r. – o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych był zobowiązany do wydania zaskarżonej decyzji. Końcowo Sąd Okręgowy podkreślił, że z racji podlegania „podwójnemu” ubezpieczeniu społecznemu w latach 1995 – 2004 J. P. (1) ubiegał się o przyznanie emerytur z dwóch różnych systemów emerytalnych i świadczenia te zostały mu przyznane. Przy czym ubiegając się o emeryturę rolniczą nie poinformował organu rentowego, że w latach 1995 – 2004 podlegał ubezpieczeniu społecznemu z tytułu wykonywania umowy o pracę w Urzędzie Gminy A. i z tego tytułu podlegał ubezpieczeniu społecznemu w ZUS.

W istocie zamiarem wnioskodawcy było więc uzyskanie prawa do emerytury rolniczej i emerytury tzw. pracowniczej, które to świadczenia miały być wypłacane w zbiegu.

Z racji spełnienia warunków określonych przepisami ustawy z dnia 17 XII 1998 r.- o emeryturach i rentach z FUS uzyskał prawo do emerytury i to świadczenie jest wypłacane. Natomiast w sytuacji, gdy od 1995 r. do 2004 r. nie spełniał ustawowych warunków do podlegania ubezpieczeniu społecznemu rolników to odwołania od zaskarżonych decyzji są bezpodstawne. W postawie prawnej wydanego orzeczenia Sąd przywołał art. 477¹⁴ § 1 kpc.

Skarżąc powyższy wyrok apelacją wnioskodawca J. P. (1) zarzucił, iż Sąd I instancji nie rozpoznał istoty sprawy, a wydając orzeczenie naruszył art. 5b, art. 7 ust.1 pkt.1 i ust. 2 oraz art. 16 ust. 1 pkt. 1 i ust. 2 pkt. 1 w zw. z art. 6 pkt. 1 i pkt.13 ustawy z 20 grudnia 1990 r. o ubezpieczeniu społecznym rolników, przez bezzasadne przyjęcie, że istniały przesłanki prawne wyłączenia go z ubezpieczenia społecznego rolników z mocy ustaw w sytuacji gdy, spełniał on wszystkie ustawowe warunki podlegania temu ubezpieczeniu i nie zaistniały żadne uzasadnione okoliczności pozbawiające go tego ubezpieczenia. Nadto zarzucił naruszenie art. 19 ust. 1 i 2 ustawy z 20 grudnia 1990 r. o ubezpieczeniu społecznym rolników przez błędne przyjęcie, iż nie przysługuje mu prawo do emerytury rolniczej, a dalej naruszenie art. 138 ust. 2 ustawy z 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z FUS przez pominięcie w ustaleniach przesłanek istnienia bądź nieistnienia nienależnie pobranego świadczenia. W uzasadnieniu apelujący naprowadził, że w jego ocenie sąd nie rozpoznał istoty sprawy, zarówno w odniesieniu do przedmiotu zakreślonego w decyzji z 21.06.2016 r. jak i z 7.07.2016 r. Naprowadził również, że w spornych okresach jego miesięczne wynagrodzenie z tytułu umowy zlecenia nigdy nie przekroczyło poziomu minimalnego wynagrodzenia. W tym też zakresie odwołał się do treści art. 4 ust. 3 ustawy z 23.10.2014 r. o zmianie ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych oraz niektórych innych ustaw. W konkluzji wniósł o zmianę zaskarżonego wyroku oraz poprzedzających go decyzji Prezesa KRUS z 21 czerwca 2016 r. i 7 lipca 2016 r. przez stwierdzenie odpowiednio, że w okresach od 1.03.1995 do 30.09.1995, od 1.01.1996 r. do 31.01.1998 r. od 1.01.2000 do 29.02.2000 z mocy ustawy a od 1.04.2003 r. do 30.06.2004 r. na wniosek, podlega ubezpieczeniu społecznemu rolników oraz, że posiada prawo do dalszej wypłaty emerytury rolniczej począwszy od 1 lipca 2016 r., że nie występuje nadpłata świadczenia emerytalnego i nie jest on zobowiązany do zwrotu

kwoty 8.215,60 zł tytułem nienależnie pobranego świadczenia, względnie wniósł o uchylenie zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania Sądowi I instancji. Nadto, wniósł o zasądzenie od organu rentowego ewentualnych kosztów postępowania według norm przepisanych.

Sąd Apelacyjny w Rzeszowie ustalił i zważył, co następuje :

Apelacja wnioskodawcy J. P. (1) jest uzasadniona i skutkuje zmianę zaskarżonego wyroku.

W pierwszej kolejności stwierdzić przyjdzie, że na etapie postępowania apelacyjnego istnieje spór co do prawa nie zaś okoliczności faktycznych. Stąd też mimo, zasadności podnoszonego w apelacji zarzutu nierozpoznania właściwie tej sprawy, możliwym było dokonanie przez Sąd II instancji jako sądu meritii jej oceny merytorycznej, bez konieczności uchylenia zaskarżonego orzeczenia i przekazywania sprawy Sądowi I instancji do ponownego rozpoznania.

W rozpoznawanej sprawie istotne pozostawało zagadnienie, sygnalizowane zresztą przez odwołującego J. P. (1) zarówno w odwołaniu jak i apelacji, co do możliwości zastosowania art. 5b ustawy z 20 grudnia 1990 r. o ubezpieczeniu społecznym rolników w brzmieniu obowiązującym od 31 grudnia 2016 r. do sytuacji wnioskodawcy. Wyjaśnić w tym miejscu należy, że przywołana norma art. 5b została wprowadzona przez ustawodawcę do porządku prawnego od 1 stycznia 2015 r. ustawą z dnia 23 października 2014 r. o zmianie ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. z 2014 r. poz. 1831). Zgodnie z jej pierwotnym brzmieniem rolnik lub domownik, który podlegając ubezpieczeniu rolniczemu w pełnym zakresie z mocy ustawy, został objęty innym ubezpieczeniem społecznym z tytułu wykonywania umowy agencyjnej lub umowy zlecenia albo innej umowy o świadczenie usług, do której zgodnie z Kodeksem cywilnym stosuje się przepisy dotyczące zlecenia lub powołania do rady nadzorczej, podlega nadal ubezpieczeniu rolniczemu w okresie wykonywania ww umowy, lub pełnienia funkcji w radzie nadzorczej, pomimo objęcia go z tego tytułu innym ubezpieczeniem społecznym, jeżeli przychód osiągany z tego tytułu w rozliczeniu miesięcznym nie przekracza kwoty równej połowie minimalnego wynagrodzenia za pracę, ustalonego na podstawie odrębnych przepisów. Wprowadzając taki zapis ustawodawca złagodził pozbawianie prawa do ubezpieczenia rolniczego rolników wykonujących aktywność skutkującą podleganiem przez nich ubezpieczeniem społecznym w powszechnym systemie. Złagodzenie regulacji polegało na tym, iż wcześniej utrata ubezpieczenia rolniczego przez osobę uzyskującą przychód skutkujący objęciem ubezpieczeniem społecznym w systemie powszechnym, następowała bez względu na wysokość tego przechodu. Istotne jest, że równocześnie ustawodawca wskazaną nowelą wprowadził w jej art. 4 ust. 3 zasadę powrotu do ubezpieczenia lub nieusuwania z tego ubezpieczenia rolników spełniających przesłanki oznaczone w przywołanym art. 5b, obligując Prezesa Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego do nie wydawania decyzji o ustaniu ubezpieczenia społecznego rolników za okresy podlegania ubezpieczeniom emerytalnemu i rentowym przypadające przed dniem wejścia w życie tej noweli tj. przed 1 stycznia 2015r., ewentualnie umożliwiając rolnikom wyłączonym z ubezpieczenia z powyższych względów na mocy decyzji organu rentowego powrotu do tego ubezpieczenia. Kolejno jednak dokonując z dniem 31 grudnia 2016 r. zmiany w brzmieniu omawianej normy art. 5b w zakresie kwoty granicznej przychodu z tytułu realizacji umowy zlecenia, umowy agencyjnej lub innej od której uzależniona została możliwość pozostania w rolniczym ubezpieczeniu społecznym, przez podwyższenie jej do kwoty równej minimalnemu wynagrodzeniu (ustawą o zmianie ustawy o ubezpieczeniu społecznym rolników z dnia 21 października 2016 r. Dz.U. z 2016 r. poz. 2043), ustawodawca nie przewidział przepisów przejściowych. Stąd też w okolicznościach faktycznych jakie mają miejsce w rozpoznawanej sprawie, a które nie wydają się być przypadkiem odosobnionym, powstała konieczność rozstrzygnięcia problemu, czy wspomniana wyżej zasada nieusuwania z rolniczego ubezpieczenia społecznego rolników podejmujących wskazaną wyżej aktywność obejmuje również tych rolników, którzy z tego tytułu osiągnęli przychody w wysokości nieprzekraczającej kwoty równej minimalnemu wynagrodzeniu za pracę. W ocenie składu rozpoznającego niniejszą sprawę udzielenie odpowiedzi twierdzącej na tak postawione zapytanie jest zasadne z uwagi na cel dla którego został przez ustawodawcę wprowadzony do porządku prawnego zapis ust. 3 art. 4 noweli z 23 października 2014 r. Naruszającym zasadę równości byłoby przyjęcie, że rolnicy wstecznie osiągający przychód w wysokości mieszczącej się w granicach pomiędzy połową minimalnego wynagrodzenia a kwotą równą minimalnemu wynagrodzeniu, pozostaliby w rolniczym ubezpieczeniu, a wnioskodawca z uprawnienia takiego nie mógłby skorzystać. Nadmienić należy, że przyjęte przez tutejszy Sąd stanowisko akceptowane jest również

w doktrynie przez prof. Ś. w periodyku „Praca i zabezpieczenie społeczne” 02/2018. Wpisuje się nadto w linię najnowszego orzecznictwa Sądu Najwyższego, zgodnie z którym ocena prawa podlegania ubezpieczeniu społecznemu rolników w zbiegu z pozarolniczą działalnością gospodarczą (umowami prawa cywilnego) nie powinna pomijać zasady proporcjonalności, o której mowa w Europejskiej Konwencji Praw Człowieka i Podstawowych Wolności, art. 1 Protokołu Nr 1, sporządzonej 4 listopada 1950 r. w R. (Dz.U. 1993 r. Nr 61, poz. 284 z późn. zm.) (patrz : wyroki Sądu Najwyższego z 25 listopada 2016 r. sygn. I UK 386/15, z dnia 20 marca 2018 r. sygn. III UK 40/17), zgodnie z którą ingerencja w prawa nabyte winna być proporcjonalna do naruszenia prawa. Wykluczenie zaś zaskarżoną decyzją wnioskodawcy z ubezpieczenia społecznego rolników skutkujące utratą prawa do emerytury, jak i prawa do żądania zwrotu opłaconych składek, jawić się może jako nieproporcjonalna uciążliwość, skoro normalnie w spornych okres prowadził on działalność rolniczą. Podkreślić należy, że osiągnane przez wnioskodawcę w spornych okresach wynagrodzenie z tytułu umów cywilnoprawnych kształtowało się na poziomie zbliżonym do połowy najniższego wynagrodzenia lub niewielkim stopniu przekraczającym tę kwotę, a przedmiotem umów cywilnoprawnych przez niego zawartych było pilnowanie oraz nadzorowanie zalesiania lasów gminnych.

Końcowo podkreślić należy, odnosząc się do wywodów Sądu Okręgowego, że wnioskodawca miał prawo do pozyskania zarówno emerytury kapitałowej jak też emerytury rolniczej. Stąd też nieuprawnione jest czynienie mu z tego tytułu zarzutu, skoro działał zgodnie z prawem. Sformułowane zatem w tym względzie przez Sąd Okręgowy uwagi są nieuzasadnione.

Reasumując stwierdzić należy, że w okresach zakwestionowanych przez KRUS była podstawa do stwierdzenia podlegania wnioskodawcy ubezpieczeniom rolniczym, a dalej, że jest on uprawniony do pobierania emerytury rolniczej, legitymuje się bowiem wymaganym okresem ubezpieczenia, w związku z czym organ rentowy nie był uprawniony do wystąpienia w stosunku do niego z żądaniem zwrotu kwoty 8.215,60 zł z tytułu nadpłaty emerytury za okres od listopada 2015 r. do czerwca 2016 r.

Kierując się przywołaną argumentacją Sąd Apelacyjny w Rzeszowie zmienił zaskarżony wyrok jak i poprzedzające go zaskarżone decyzje pozwanego KRUS z 21 czerwca 2016 r. i 7 lipca 2016 r. w całości uwzględniając stanowisko odwołującego się,

o czym orzeczono w oparciu o art. 386 §1 kpc. O kosztach postępowania apelacyjnego orzeczono po myśli art. 98 kpc zasądając na rzecz wnioskodawcy zwrot uiszczonej przez niego opłaty od apelacji w wysokości 60 zł.